

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A háboru kára.

Európa tüzfészke, a Balkán lángokban áll. A lobogó harc a műveletlenség vérszomjával párosulva, immár egymásra zudította az ősi ellenségeket. Az emberi ész és szív szavát a puskák ropogása, az ágyuk dörgése és a vérben fetrengő elesettek halálhőrgése nyomja el. Azokon a mezőkön, a melyek valamikor a hazánkba indult török hadak főgyülekező helyei voltak, ma vérben gázolnak a bolgár, a szerb, a görög, a montenegrói és a török hadak. A vasút, a modern gazdasági életnek ez a legfontosabb eszköze, megszünt kereskedelmi tényező lenni. A balkáni vasutak ma csak katonát, csak hadianyagot szállítanak. Az üzleti élet megakadt; az adós nem köteles fizetni s a hitelező tehetetlen adósával szemben. A Balkán államaival oly szépen megindult kereskedelmi összeköttetéseink holtpontra jutottak s nem egy hazai vállalatunk fogja sokáig érezni a balkáni harcok káros hatását.

Nehéz időkben még nehezebb idők felhője veti előre árnyékát s ebben a pillanatban ezer és egy okunk van arra, hogy súlyos aggodalommal nézzünk a balkáni fejlemények elé még akkor is, ha a háboru körzete nem terjesztetik ki és ha az osztrák-magyar monarchia nem avatkozik katonailag a háboruba.

A Baikán-félsziget ugyanis a magyar külkereskedelem legtermészetesebb piaca. Földrajzi fekvésünk s Ausztriához való lekött gazdasági viszonyunk okozza azt, hogy noha saját szükségleteinket sem tudjuk saját termésünkkel fedezni — keleten kell piacokat keresnünk gyáripari termelésünk számos cikke számára. És e téren, ámbár itt már nemcsak szövetséges társunkat Ausztriát találjuk magunkkal szemben, hanem a nagy nyugati iparos államokat, Angliát, Franciaországot és Németországot is, mégis sikerült némi kis eredményt elérnünk. Volt ugyanis 1910-ben:

	kivitelünk kor. ért.	behozatalunk kor. ért.
Szerbiába	7.921.000	4.949.000
Romániába	21.025.000	28.764.000
Bulgáriába	9.633.000	2.954.000
Görögországba	3.350.000	759.000
Európai		
Törökországba	24.095.000	3.385.000
Összesen:	66.923.000	40.811.000

E számok, ha önmagukban véve nem is olyan rendkívül nagyok, mégis azt bizonyítják, hogy vannak, még pedig jelentékeny gazdasági érdekeink a Balkánon. Bosznia és Hercegovina annexiója után ugyan ellenünk fordította a balkáni népek hangulatát (ami az osztrák és magyar árucikkek bojkottjában jutott ki-

fejezésre) de — különösen a törökök — az utolsó két évben ismét fogadkozott szeretettel ápolta a Magyarországgal való gazdasági kapcsolatát. És amint évről-évre emelkedett a balkáni államok gazdasági jóléte, amint emelkedett lakosaik fogyasztóképessége, olyan mértékben emelkedett a mi kivitelünk is a Balkán államokba. Különösen Törökország volt az, amely rohamosan fejlődött azóta, amióta kivívta alkotmányos jogait.

A helyzet tehát semmiféle irányban sem nyújt vigasztalót. Amikor az ágyuk beszélnek, a kereskedő szava elnémul s a népekre újabb és újabb közterhek sulya háramlik. Bármelyik balkáni állam győzzön a harcoló felek közül, az az egy kétségtelen, hogy ez a háboru évek hosszú sorára visszaveti mindegyiket fejlődésében. A munkabíró férfiak színéje az ellenséges golyók tüzeiben él, ahol olyan olcsó az emberélet. És a harctéri hírek egyre újabb és újabb tömeggyilkolásokról számolnak be. Azt a kenyérkeresőt, akit az ellenséges golyók leterítették, évtizedekig nem pótolhatja senki; nyomában özvegyek és árvák maradnak, akik mint fogyasztók már sokkal értéktelenebbek, mint voltak addig, amíg élt a családfenntartó. De az életbenmaradottak fogyasztóképessége is csökkenni fog. A háboru rengeteg költéséit az adófizető polgároknak kell megfizetni, ami újabb és rendkívüli sú-

T A R C A.

A borjúk ára.

(Folyt.)

Nyilvánvaló volt, hogy ezzel csak Gyurkát akarta engedékenységre hangolni, de Gyurka úgy tett, mintha sem nem látná, sem nem hallaná, ami körülötte történik. Egykedvűen állott a borjui mellett és nagyon el volt foglaltva azzal, hogy a pipájában a dohányt lefelé nyomkodja.

A szomszédfalusi atyafi nagyot csapott a gazda tenyerébe, mintha már az alku vége felé közelednének.

Amde Gyurka erre sem lett figyelmesebb. Rendületlenül szívta tovább a pipáját, bár tagadhatatlan, hogy alig várta a pillanatot, amikor újra megkérdezte az atyafi:

— No hát?!

Az pedig a sikertelen alkudozás után sarkon fordult és úgy nekiindult, mintha többet vissza sem akarna térni.

Gyurka lopva utána pislogott s nagy volt az öröme, amikor az hirtelen visszafordult és egyenesen feléje tartott.

— Na most: Csákó, Rendes! — mondotta és el kezdte simogatni a borjuit.

— No hát, öcsém, mi lesz?! — szólott az atyafi.

— Igerjen kend többet értük, — mondotta Gyurka.

— Hát tudod mit: még öt forintot adok. Legyen száznegyvenöt forint. De többet aztán egy krajcárral sem!

— Nem lehet! Így is sokat veszitek rajtuk.

Az atyafi újra körülmustrálta a borjúkat. Talán már vagy tizedszer.

— A szarvuk sem egyforma, — mondotta.

— Majd egyforma lesz, ha jobban kinő.

— Keskeny a szügyük.

— Mutasson kend szélesebb szügyü borjút, ha tud.

— Aztán, öcsém, te még nem vetted észre, hogy az egyik kisebb, mint a másik? . . . Nem lesz belőlük egyforma pár ökör.

— Hát kend nem vette észre hogy az egyik gödörben áll és azért látszik kisebbnek, mint a másik?! — felelte visza Gyurka.

— Hogy adod az egyiket? — próbálgatózott így is az atyafi.

— Melyiket?

— Ezt.

— Egyiknek annyi az ára, mint a másiknak. Összesen pedig a kettőnek száznolcvan forint.

— Hm . . .

— Ne hümgessen kend, mert ilyen pár borjút nem talál az egész vásárbán.

— Hát, mi az utolsó áruk, öcsém? De sokat ne kérj, mert akkor itthagylak, mint Szent Pál az oláhokat.

— Tudja kend, mit: mivel látom, hogy vevő szándéka van, leengedem kendnek százhetvenöt forintra. De annál alább egy krajcárral sem.

— Én pedig annyit nem adok!

— Ha nem ad is: annyi az ára!

Az atyafi megfogta a Gyurka kezét.

— Százötven forint kell?

— Nem kell!

— Ötvenöt!

— Nem adom.

Az atyafi nem akart feljebb menni, de azért még erősen szorongatta Gyurka kezét.

— Ugy látom, nem eladók a borjuid!

— De eladók azok, csak adják meg az árat!

Erre az atyafi hirtelen nagyot csapott a legény tenyerébe!

— Százhatvan! — kiáltotta. — De most már egy szavad se legyen több!

Most aztán Gyurka kezdett el licitálni — lefelé.

— Adjon, kend, százhatvenet!

— Nem adok!

— Százhatvanötöt ad? . . . Azon alul nincs vásár!

— Százhatvan! Többet nem adok! — kötötte magát az atyafi.

— Adjon Isten hát szerencsét! — mondotta Gyurka és nagyot csapott az atyafi markába.

Meglévén a vásár, az atyafi kifizette a pénzt, Gyurka pedig átadta a borjúkat és a szerencsekrajcárt.

lyos adóterheket jelent. Évtizedeknek kell elmúlniuk addig, míg a háboru átkával sújtott országok lakosságának kereseti viszonyai úgy javulhatnak, hogy a nagy hadügyi terhek elviselése mellett fogyasztó képességük is emelkedjék.

Amikor az ágyuk szólnak, nem lehet más kívánság, mint az, hogy minél előbb és minél őszintébben némuljanak el az ágyuk.

U. T. K. Kabaré.

Egy zajos sikerű hohémest kellemes emlékeivel távoztunk az Ujvidéki Testgyakorlók Körének szombati estélyéről, mely mindenképen méltóan sorakozott ezen fiatal sportegylet minden eddigi sikerdús szerepléséhez.

A szombati estély nem akart a klasszikus művészet oltárán áldozni; kedélyes, vig bohémestélynek volt szánva és hogy ennek a céljának megfelelt, bizonyítja, hogy a természet színültig megtöltő közönség pompásan érezte magát, sokat nevetett, jól szórakozott, rogyásig táncolt és . . . mi kell még több? A Kurz Selmák, Sauer Emilek, Bazilidesz Máriák, Barientosok és Asta Nielsenek nem szerepelhetnek nálunk egy estély keretében és így nagyon is jól esik, ha a mi derék, ügyes és önzetlen műkedvelőink állanak ki a deszkákra, hogy hálás közönségüknek ötletes mókáikkal, kedves szegletességeikkel egy kellemes estélyt szerezzenek.

A szombati est ezt a célt szolgálta és megállapíthatjuk, ezt a célt is érte.

Schöffner Imre mérnök, az U. T. K. estélyének és kabaréjának lelke, főrendezője, főszereplője, szóval mindene, igazán fáradhatlan és önzetlen buzgalomával, ötletességével, izléses műsor-összeállításával méltán rászolgált azokra a szünni nem akaró tapsokra, amely

egy ilyen est megteremtésével jár és megérdemli, hogy a hálás közönségének zajos tapsain kívül, az elismerés babérokoszoruját nyujtsuk mi is feléje. Mert nemcsak fáradságot nem ismerő és ötletes rendezőnek bizonyult, hanem, — erről az oldalról már jól ismerjük, — mint briliáns kabarétista, aki a deszkákon otthonos, ismeri a siker minden kellékét, azokat ki is használja és hivatásos kabaréművészek színvonalán álló tudással és rutinnal előadott kupléi a legteljesebb sikert biztosították neki. Volt is annyi taps, hogy nem győzte a ráadásokkal.

De menjünk sorjában.

A konferencier nehéz és háládatlan feladatára hálalmegvetéssel vállalkozott dr. Krón Gyula, egy még naiv uriember, aki azt hitte, hogy a konferencier részére még virulhat is dicsőség. Igen, ez lehetséges egy kicsi, intim színházban, kis teremben, ahol a hang mindenható eljut, ahol az elmésségek poentjei hatnak, de ilyen óriási teremben szopránhangú konferenciók kemény fába vágják a fejszét. Pedig akik hallották, igen ötletes, szellemes, elmés konferencióknak mondják. Kár, hogy a hangja nem volt erősebb, vagy a terem nem kisebb vagy mindakettő.

A Schön Jenő mesteri összeállításában színrekerült csárdajelenet igen szép hatást ért el. Lipkovich Jenő, játsza a betyárt és szebbnél-szebb magyar dalokat énekelt. A még egészen fiatalember igen szép hangyaggal rendelkezik, csak ép olyan, mint a csiszolatlan drágakő. Ha a hangját kissé kicsiszolná, sok zajos sikerben lenne része. A színpadon kitűnően mozog és elsőrangú műkedvelő lesz belőle. Götzl Bertalan a korcsmáros szerepében egy szó szerep nélkül is hatást ért el. Beleélte magát ebbe az alakításba és úgy aludt, mint ha ezzel pótolni akarná a kávéházban eltöltött hosszú álmatlan éjszakákat.

Schöffner Imre művészién játszott a táncolta a korcsmárosné szerepét. Aki nem tudta, nem is igen sejtette, hogy férfi van a szoknyákban.

Hollós Pistike, egy bájosarcu, szép hangú, kedves műkedvelő, aki két dalt énekelt és primadonnák által megirigylet tapsokat váltott ki a közönségből, úgy tudjuk: ez volt a debut-je, már is úgy tűnik fel nekünk, mintha tudja isten hányadszor láttuk volna. Olyan biztos a színpadon, mint a gordonkán, melyen való művészi játékán már sokszor gyönyörködtünk. A hangja behizelgő, kedves, az elénekelt dalok választása pedig szerencsés volt. Egyéniségéhez illőek. Volt is annyi taps, hogy a kisasszony büszke lehet rá. Egy nagy csokrot is kapott, — és így a sikerével meg lehet elégedve.

Hexner Sándor kuplékat adott elő. Kimondott műkedvelőzséni. Klasszis. A javából. Hány hivatásos kabarétista megirigyleheti a tudását. Rutin, biztonság, hang, maszk, groteszk, komikum a teljes sikert biztosították neki. A közönség percekig tapsolta, de meg is érdekelte.

Krisztics Danica urleány énekelt el ezután Lucy belépőjét. A kisasszony, — úgy tudjuk — színiskolát végez és szombat esti fellépte után itélve, a világot jelentő deszkák neki a sikert fogják jelenteni.

Ha le fogja küzdeni a lámpalázat, amelylyel most megbirkózott, a kisasszony neve hamarosan a subrettek sorában lesz. Hangjával igen jól bánik el, — ami az operettszínpadon már egymaga sikert jelent és ha kellő bátorsága is lesz, úgy nem fogja megbánni, hogy a színművészet rögzös pályáját választotta. Szintén nagy csokrot kapott a hálás rendezőség figyelemességéből.

Ezután egy briliáns alakítás következett. Fehér Dezső, az Apollómozi igazgatója, játszott el egy goromba ház-

— No, öcsém, jó vásárt csináltál, — mondta az atyafi bucsuzásakor.

— Kend se bánja meg! — felelte Gyurka, amint a pénzt a bugyellárisba, ezt a kék zsebkendőbe, mind a kettőt pedig a lábbl belső zsebébe tette.

*

Délután három óra felé járt már az idő, de Gyurka még mindig nem ment haza.

Ugy történt a dolog, hogy amint a pénzzel a zsebében elindult egy s más apróságot bevásárolni, összetalálkozott egy régi, jó katonapajtásával: Balázs Miskával. akivel kerek három esztendőig együtt sóhajtoztak valamelyik boszniai kaszárnyában a jó, erdélyi turóspuliszka után.

Most, hogy végre annyi idő újra láthatták egymást, teljes lehetetlenség volt megállaniok, hogy egy pohár borra be ne térjenek valamelyik korcsmába.

Letelepedtek hát a kecskelábu asztal mellé és a csikos tarisznyákból előkerült a szalonna, meg a kenyér.

Közben pedig ittak.

— Adjon Isten!

— Neked is!

Beszédközben Gyurka a jövőbeli terveivel hozakodott elő, de Balázs Miska a boszniai napokra terelte a szót. Kifogyhatatlan volt a kapitány ur Jurenák viselt dolgainak elbeszélésében, mire aztán Gyurka is kedvet kapott és ő is elmondott egy érzelmes históriát a kis kadétról, meg egy szép, bársonyos kezű uri dámáról.

Előbb csak énekelték, majd táncra perdültek, mert hogy az ital tüzelte őket. Gyurka

szeszpetelőzni kezdett, de Miska mindig el tudta tántorítani az akarától. Később aztán már leverte az ital elaludt. Később járt az idő, mikor felébredt Gyurka. A cimborák épp a hazamenésről gondolkoztak. Benyult hát ő is a lábblja belső zsebébe, hogy fizessen, de . . . majd a guia ütötte meg, amikor nem találta ott a bugyellárisát és hiába kereste azt a többi zsebében is. Még a csizmaszárát is végigtapogatta, de bizony, a bugyellárist a sok pénzzel, nem találta sehosem.

Nem tudtak felőle a cimborák sem. A cigány sem. Végigkeresték az egész korcsmát . . . sehol semmi.

Szegény Gyurka most már kezdett kijózanodni és talán sirásra fogta volna a dolgot, ha nem lett volna katoná.

— Ne busulj! — vigasztalta Miska. — Ad még az Isten! . . .

— Hát hiszen én nem is busulnék, de mit szól az édesanyám, ha egy krajcár nélkül megyek haza?! Elfogyott már az is, amit hazulról hoztam magammal.

— Biz' ez nagy baj, de hol is veszíthetted el a pénzedet? Mi csak el nem loptuk!

A cigány is esküdzött mennyre-földre: Fusson ki a szemem! Soha se lássam a két rajkómat, ha tudom, hol az a pénz!

Miska hogy felvidítsa az elszontyolodott pajtást, még egy liter bort rendelt.

De Gyurkának nem kellett már a bor. Lelkére kötötte a korcsmárosnak, hogy ha valamit megtud az elveszett pénze felől, tudassa vele. Aztán a csikos tarisznyát újra a nyakába akasztva elköszönt és nagybusan hazafelé indult.

Csetlett-botlott a sötét éjszakában, amint mámoros fővel haladt tova az országuton.

Lelkét valami erős fájdalom marcangolta. A lelkiismeret szava volt az.

Miért is nem fogadta meg az anyja szavát és miért nem vigyázott jobban a pénzére?! . . . Miért kellett annyit innia!? . . . Most már sem borju, sem pénz . . . sem ló . . . oda minden!

Megállott.

Egész belseje reszketett az izgatottságtól, ajkszélei meg-megrándultak s szempillái repdestek.

Azt sem tudta, hogyan érkezett haza csak egyszer azon vette észre magát, hogy ott áll, a kiskapu előtt.

A Bodri kutya barátságos farkcsóválással fogadta. Bent a házban pedig egy gyújtó lángja villant meg.

Bement és alig hogy jóestét köszönt az édesanyjának, levetette magát. csak úgy ruhástól, az ágyára, pedig a vacsora ott várta az asztalon.

Az öregasszony kissé megijedt.

— Talán beteg vagy édes fiam? — kérdezte.

— Nem vagyok én, édes anyám, de nagy baj történt.

— Mi, az Istenért?!

Gyurka habozott egy pillanatig, de végre is kibökte.

— Elveszítettem a borju árát, 160 forintot. A szegény öregasszony majd lefordult a székről e hírre.

— Hát hogyan történt, az Isten szent szerelméért? (Folyt. köv.)

mester sz
kacagása
előtt Thal
rangú mű
Partnere
Babéry sz

„Aci
igen Hetsz
bíró, Hetsz
ker pomp
lönösen H

Schöf
adott kúp
váltottak
Krisztics
tesen elő
siker mell

A pol
„Reggeli
Nagyszerű

szakasztó,
nya élet
művész s
legtökélet
művészett

műkedvel
Kerekes k
Frigyes,
Weidman
a tapsbó
rész. Pisz
kácsnő, l
kítást mu

Leg
kiemelntü
Albin fá
szép és
Schuchta
krét műv
jelképezil
nem is v
oroszlán
jut. Me
lobogója

A
tánc köv
dig a tá
dent, h
táncoltak

Erz

nagysz
hó 19-én

nem hiv
adóztak

a magya
nak. A r

Pál kanc
részt vet

s mindk
szünetelt

pélyek

Öt
Sándor

Dmke is
el kieme

fontossá
egyik ig
kődése

elsőrenc
akció

mester szerepét a közönség falrengető kacagása között. Fehér Dezső, aki azelőtt Thalia hivatásos papja volt, elsőrangú művészi kabinetalakítást nyújtott. Partnere Schöffler Imre volt, aki amint Babéry színész kifogástalan volt.

„A cigány a bíró előtt“ életkép is igen tetszett. Gyenizse Károly igen jó bíró, Hegedűs kiváló Kácsa cigány, Piszker pompás Szunyog fogházor volt. Különösen Hegedűsnek tapsoltak sokat.

Schöffler Imre soloszámai: az előadott kúplék szünni nem akaró tapsvihart váltottak ki. Nem győzte az ujrázásokat. Krisztics Danica Lipkovits Jenő együttesen előadtak egy dalt őszinte és igaz siker mellett.

A pompás kabaré utolsó száma a „Reggeli gyakorlatok“ bohózat volt. Nagyszerűen megválasztott, végig kacajtszakasztó, jóízű humorral megírt kaszánya életkép. *Gyenizse Károly* fővárosi művész színvonalán álló alakításban a legtökéletesebb és legkifogástalanabb művészzellet játszta a káplárt. Ez a jeles műkedvelő ez este önmagát multa felül. Kerekes Kálmán, Hegedűs Leo, Losdorfer Frigyes, Fábián Jenő, Náray Lajos, Weidmann Sándor igen jól játszottak és a tapsból méltán nekik is jutott egy rész. Piszker Oszkár, mint Zsuzsi szakácsnő, kacagató, de igen sikerült alakítást mutatott be.

Legelőli kellett volna említenünk, kiemelnünk és megdicsérnünk Schuchtar Albin farszto, de mindvégig pompás, szép és élvezetes zongorakiséretét. Schuchtar Albin zongorakiséretét a diszkrét művésziesség és egyuttal szerénység jelképezik. Hogy az estélynek ilyen nem is várt nagy sikere volt, abból egy oroszlánrész az ő fáradhatlanságának jut. Meghajtjuk előtte az elismerés lobogóját.

A kabaré után reggel 6-ig tartó tánc következett. Már az időpont, ameddig a tánc eltartott, megmagyaráz mindent, hogy jó! mulathattak és sokat táncoltak.

H I R E K.

Erzsébet emlékűnnp. A magyarok nagyasszonya, Erzsébet királyné emlékére e hó 19-én fellobogózt városuuk hivatalos és nem hivatalos körei kegyeletteljes szeretettel adóztak elhunyt királynénk kiváló érenyeinek, a magyarokkal együtt érző nagy szive jóságának. A r. kath. templomban d. e. Dr. Ámon Pál kanonok plebános által celebrált nagymisén részt vett a vár. tanács, a hivatalok, egyletek s mindkét nemű tanuló ifjuság. Az iskolákban szüneteltek az előadások s külön iskolai ünnepek keretében méltatták a nap jelentőségét.

Ötvenedik előadás. Dr. Piukovich Sándor vasárnap tartotta a vidéken ötvenedik Dmke ismeretterjesztő előadását. Nem mulasztjuk el kiemelni ezeknek az előadásoknak különös fontosságát. Látogatottság tekintetében mindegyik igen kiváló, az előadók pedig számos helyről kapják egyre a meghívást. A Dmke működése terén az ismeretterjesztő előadások elsőrendű fontossággal bírnak, minden egyéb akció emellett csak alárendeltebb jelentőségű

lehet. Elismeréssel emeljük ki ezt a működést és nem mivel a központ a Dmke. munkálkodásának irányát ebben jelezte folytatandónak, hanem tisztán hazafias szempontból csak sarkaljuk az előadókat, hogy csüggedve, továbbra is az eddigi kitartással folytassák ezt az akciót. Aki a Dmke ügyeit igazán szíven viseli, a leghathatósabb mértékben fogja elősegíteni ezen előadások sikerét, mert az, aki azok horderejét át nem látja, jó szolgálatokat a szépcélokra jogosult egyesületnek egyáltalában nem tesz és annak barátja nem volt és nem is lesz.

Kinevezés. Dr. Eckstein Lajos, ki a napokban nyerte el orvostudói oklevelét, a Jendrasik tanár által vezetett belgyógyászati klinikához nevezetett ki.

Esküdtek kisorsolása. A f. dec. 3-5 napján tartandó esküdtzéki tárgyalásokra kisorsoltatták rendes esküdteknek: id. Zanbauer Ágoston, Vuics Mihály Titel, ifj. Kovács András Temerin, Szol Jakab Ujsové, Manojlovics Gábor Ókér, Willner Simon Titel, ifj. Rener József, Bársony János, Dr. Barta Félix, ifj. Bogár István Temerin, Bíró János. Wollner Lipót, Krón Rihárd, Boler Jozsef, Tollweth Guztáv, Hadzsics Tódor Szenttamás, Heincz Ágoston Dunacséb, Dungserszki Nesztor Szenttamás, Szótics Károly, ifj. Bodó Mátyás, Oszvald Mátyás Szépliget, Nagy Pál Tiszakálmánfalva, Kovács János, Dr. Lusztig Nándor, Majór Jakab Óbecse, Grossinger János, Mradics Lukács Óbecse, Dr. Szlávi Kornél, Rosenstok Samu Palánka, Roka Mihály Ókér; helyettes esküdtek Száuzer Tamás, Simon György, Nagy András, Nyiri András Pál Keresztély, Ohrenstein Simon, Mudroch András, Urso István, Turóczy József, Szklenkai Pál.

Az ujvidéki hitelszövetkezet és az ujvidéki kath. olvasó gazdakör Dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő és Dr. Ámon Pál kanonok plebános vezetése alatt küldöttségileg járt Matkovits Béla főispánnál, hogy a szövetkezeti ház és gazdakör létesítéséért beadott kérelmük kedvező elintézését a földmívelésügyi miniszternél szorgalmazza. A főispán az ügy támogatását a maga részéről készséggel megígérte.

Példás áldozatkészség. Kirschbaum Lajos titeli kanonok plebános azon alkalomból, hogy Sajkáslak önálló plebániát kapott, a lelkeszség díjazására — míg él — évi 400 koronát ajánlott fel. Sajkáslak régente a titeli plebániához tartozott. A magyarság örvendetes megerősödése mellett bizonyít az, hogy Kirschbaumnak plebánossá való kinevezetésekor. 1885-ben csak 50 magyar volt Sajkáslakon, most pedig közel 700-an vannak.

Törvény az iskolakerülők ellen. A közoktatásügyi miniszter novelláris uton szándékozik az iskolázást hatékonyabban biztosítani. A nagyfoku igazolatlan mulasztások megszüntetésére, avagy csak lényegesebb csökkentésére is elégtelennek bizonyult bírságolási eljárás helyett majd a kihágási eljárást kívánja alkalmazni. Az erre vonatkozó törvénytervezetet tanulmányozás és megfelelő javaslatlétel végett a napokban leküldték a tanfelügyelőséghez is.

Kossuthfalva nevét a belügyminister arra való tekintettel, hogy az országban még egy Kossuthfalva van, a kossuthfalvaiak kérelmére Bács-Kossuthfalvára változtatta.

Hirlapirói jubileum. Fodor Károly, a Bajai Független Ujság szerkesztője jövő hónapban éri meg hirlapirói működésének 20-ik évfordulóját, A bajai ujságírók ez alkalomból a

jubiláns tiszteletére a bajai intelligencia bevonásával ünnepélyt és bankettet rendeznek a jubiláns tiszteletére.

Tüzezredek a Bácskában. A IV. hadtest parancsnoksága tárgyalásokat kezdett Szabadka városával két tüzezredeknek Szabadkán leendő elhelyezése érdekében.

A szabadkai üzletvezetőség palotája, melynek építését a vasút melletti Zental uton a nyáron kezdték meg, oly előrehaladott stádiumban van már, hogy e hó 15-én megtartották a bokréta ünnepeit.

Zombor város jövő évi költségvetése 734,809 korona bevétellel szemben 1,053,629 korona kiadást és így 318,820 kor. hiányt tüntet fel, mely 63% póttadóval fog fedeztetni.

Érdekes házasság A bajai anyakönyvi hivatalnál érdekes házassági bejelentés történt a napokban. Egy előkelő, Magyarországból származó idegen országbeli mágnes-család sarja bejelentte, hogy egy cigányleányt vesz feleségül. A fiatal mágnessarjadék Baján ismerkedett meg a cigány leánnyal és el is veszi azt feleségül. De ez még nem minden, a fiatal férj, aki művésziesen hegedül, beállott egy megyebeli cigányzenekarba primásnak és eztán ő lesz a zenekar vezetője.

B-Bodrog megye állategészségügye nov. 13-án. Lépfene: Torzsa, Petrőcz, Őrszállás, Nádajla, Zombor: veszettség: Bácsbokod, Gara, Kishegyes, Pacsér, Zsablya; takonykór és bőrféreg: Paripás, Péterréve, Ókér, Boldogasszonyfalva; rühkór: Bácskeresztur; sertésorbánc: Gara, Regőcze, Szilberek, Topolya, Gádor, Őrszállás; sertésvész: Doroszló, Tatabáza, Mélykut, Szilberek, Kuczora, Kula, Ujverbász, Péterréve, Mozsor, Kölpény, Őrszállás, Zombor, Ujvidék 1—1, Mohol, Boldogasszonyfalva 2—2, Liliomos, Ószivác 3—3, Paripás 4, Parrag 6, Dunabökény, Bácsordas 7—7, Bácsújfal 12 udv.

Lelkes hitközség. A hódslág ág. ev. hitközség legutóbbi közgyűlésén egyhangu határozattal kimondotta, hogy 5 tanítójának évi 500—500 kor. visszavonhatatlan drágasági pótlékot ad az eddigi 1300 kor. fizetéshez, ezzel biztosítani akarván gondtalanabb megélhetésüket.

A régiék szél-havának mondták

A november, tudták is miért. Egy hónapban sincsen annyi szeles és ködös nap, mint az év utolsó hetét hónapjában, de veszedelmesebb hónap sincsen ennél az érzékeny emberekre nézve. Ebben az időben egy házból sem szabad hiányoznia Fáy valódi sződeli ásványpasztillájának, hogy a hirtelen föllépő meghűlést és hurutot azonnal meg lehessen szüntetni s ezzel komolyabb bajnak elejét venni. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér s minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Óvakodjék az utánzatoktól.

Közgazdaság.

A rétek ápolásának most van az ideje.

Az őszi vetések bevégeztével többnyire pihenőre tér a gazda, holott sok olyan dolga akadna, a melyekből ha azokat az erős fagy beállta előtt elvégezheti, hasznot merithet. Ha a hőmérséklet 23, avagy 0 fokra leszáll, vetni nem lehet, mert ilyen hideg idő uralkodása mellett a mag csírázásnak amugy sem indul s veszendőbe megy. Szántani ellenben még mindig lehet, eltekintve talán a korán reggeli óráktól s így pihines

helyett helyesebben cselekszik a gazda, ha megszántja ilyenkor azon földjeit, a melyekbe tavaszi veteményt akar vetni. A több termelésnek e yik igen lényeges faktora az, hogy összel minden föld fel legyen boronálva.

A másik késő őszi munka a rétek és legelő ápolása és gondozása. Németországban, ahol a rétek és legelők rendszeres gondozásban és ápolásban részesülnek, kétszerte olyan nagy terméseket adnak azok, mint nálunk Magyarországon, holott régebben, a mikor Németországban is csak kaszálták azokat, de soha em ápták, nem adtak nagyobb terméseket, mit a minőt adnak nálunk. A német gazda azonban s ha egyetlen őszi sem mulasztja el réjt it és legelőit meboronálni és műtrágyákkal beszórni.

A boronálás azért válik nagy előnyére a rétekeknek, mert a boronával összeszedjük, kiirtjuk a mohát, a taja legfelsőbb rétegét meghasogatjuk s ennek következtében az esővíz is könnyen behatol a talaj mélyébe, a mely együttes tényezőkkövelekedésében a föld alkotó részei nagyobb mennyiségben állanak el, válnak vízben oldhatókká s a növény fejlesztésére, táplálására alkalmassá. Másrészt az alkalmazott műtrágyával nagy mennyiségű tápláló anyagot juttatunk a talajba, a melyekre annyival is nagyobb szükség van, mert eddig a rétek és legelőről csak elvittük az ott termelt takarmányokat, de sohasem pótoltuk a takarmánnyal elvont tápláló anyagokat. Az olyan éléskamara pedig előbb utóbb teljesen ki fog ürülni, a melyből csak kivesszünk, de soha semmit se teszünk bele. Igaz, hogy a rétek trágyázására az istálló trágya nem való. A híg ürülék is csak hígítva volna erre a célra felhasználható, ha ugyan a mi gazdáink a trágya levét meggyűjteneék. Miután azonban nem gyűjtik meg, nem is lehet azt a rétek trágyázására felhasználni s így okvetlenül a műtrágyákhoz kell hozzányulnunk, hogy réteink termőképességét fenntarthatassuk.

A rétek trágyázására nem elegendő egyedül szuperfoszfátot használni, mert a rétek kálitrágyázást is igényelnek, s így tehát káliszuperfoszfátot kell használnunk, a mely szuperfoszfát és 40 %-os kálisó keverékéből áll. Ezt a keveréket létesíthetjük 120 kg. szuperfoszfát és 80 kg. kálisóból, vagyis tehát ebből a keverékből 200 kg.-ot kell hat. holdanként kiszórni s kiszórás után a rétet erősen megboronálni. Ezt a munkálatot akkor is végez hetjük, amikor már a fagyok beálltak, de még nem olyan nagymérvűek, hogy a déli órákra a föld egy kissé k, ne engedjen. Ha ezen műtrágyázást minden második évben, a rét megboronálását pedig minden évben alkamazuk, ugy biztosan számíthatunk arra, hogy réteink termése állandóan fokozódni fog s hogy egynéhányszori átrágyázása után termése meg fog kétszereződni, miáltal modunkban lesz állatainkat jobban etetni, vagy nagyobb számú állatot tartani, a melyek több istálló trágyát termel s ez által szántóföldünk termőképességét fokozzuk.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

7576/tkv. 1912 szám

Póthirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint az Ivkovic Nikola ujvidéki lakos végrehajthatónak Valetini Ferencz ujvidéki lakos végrehajtást szuevedő elleni 1100 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 7327/tkv. 1912 sz. a kibocsátott árverési hirdetmény az ujvidéki 875. sz. betétben 2849. 2850. hrsz. a. házra 4534 kor az u. o. 4229, 4230 hrsz. a. házra 2393 kor. kikiáltási árban a kir. törvényszék árverési termébe 1913. évi február hó 8. napjának d. u. 3. órája kitézett árverés az 1881. évi LX. c. 167. § a alapján Dr. Micsatek Lajos végrehajtható érdekében is 2300 kor. tőke követelése és jár. kielégítése végett meg fog tartatni.

Kelt Ujvidéken, 1912. évi október hó 31. napján.

Vékey Zoltán
kir. törvényszéki bír.

7577/tkv. 1912 szám.

Póthirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Ivkovic Nikola ujvidéki lakos végrehajthatónak Valetini Ferencz ujvidéki lakos végrehajtást szuevedő elleni 1100 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 7327/tkv. 1912 sz. a kibocsátott árverési hirdetményben az ujvidéki 875. sz. betétben 2849. 2850. hrsz. házra 4534. kor. az u. o. 4229. 4230. hrsz. a. házra 2393 kor. kikiáltási árban a kir. törvényszék árverési termébe 1913. évi február hó 8. napjának d. u. 3. órája kitézett árverés az 1881. évi LX. tc. 167. §-a alapján a Szlovák bank r. t. végrehajtható érdekében is 200 k. tőkekövetelés és jár. kielégítése végett meg fog tartatni.

Ujvidék, 1912 évi október hó 31. napján.

Vékey Zoltán
kir. törvényszéki bír.

1704. végreh. 1912. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. II. 633. számú végzése következtében Dr. Vermes Imre ügyvéd által képviselt Nadich Miklós javára 500 k. s jár. erejéig 1912. évi okt. hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy pár ökör, egy kazal szalma nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1912-ik évi V. 1557/2. számú végzése folytán 500 korona tőkekövetelés, 500 korona után 1912 július 23-ától, aug. 7-ig 500 k. után 1912 évi aug. hó 7-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 87 kor. 95 fillérben bírólílag már megálapított költségek erejéig, Urszentivánon Paroski Glisa bérelt tanyáján leendő megtartására 1912. évi nov. 22-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nyomatott »Guttenbergnyomda« Ujvidék.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1912. évi nov. hó 7-én.

Horváth,
kir. bir. végrehajtó.

Téli tüzelő.

A legjobb minőségű

porosz szalon szén 50 kg. zsákban a házhoz szállítva métermázsája 4 k. 40 f.
Nordbahn dió szén „ 5 k. —
Bécsi gázkoksz szintén „ 5 k. —

Kapható BAUER GYULÁNÁL Ujvidék,

Uzspenszki utca, 5. szám.

Fiatal

kereskedő segédet

keresek bármely szakmából, papir és író-szerkereskedésem részére, állandó állásra. A magyar nyelven kívül a szerb nyelv bírása is megkívántatik. Belépés azonnal vagy később.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

IVKOVICS GYÖRGY
papir és írószer kereskedése

Ujvidék,

Lagtartósabb

huzott drótszálalás lámpa.

Magyar

SIEMENS - SCHUCKERT - MÜVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Guttenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat, izlées kivitalben jutányos ár mellett.

Szél

Csod. társadalmi vagy több utak szán osztályok egymástó tünet, ho egy rang lépnek a is per to Amikor a mindezek elfajulásá nevelésü, szóval s nem egy desüket, külön. M alapítelék azok kö kifejlett. sága, d legalább — Rend mitások fejtese, vizsgálat a tünet magyar Horv

érdekez még me arra, mi ember társadal szolgál propon csak a fogadják nak. E annak talán dolog ellenes mában talható, ról van Lá is. So kutya

